

הפותרת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי י"ז תמוז תש"פ | דף היומי בבלי: שבת קכה.

דף היומי בהלכה: מסעיף ו' עד סעיף ח'.

מוסר: שמירת הלשון - שער התורה עוד ידוע' עד 'ידוע מה'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ה משנה ט עד פרק ה משנה יא

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirsuh@dirsuh.co.il

י"ז בתמוז בצל הקורונה: חש תסמינים ואינו מאומת, או מאומת ואינו חש תסמינים – מה הדין? | האיש הנכון שהיה במקום הנכון ברגע הנכון: סיפור השגחה מדהים בפרסום ראשון | 'יומפליא לעשות': נס ההחלמה של חולה הקורונה משיקגו | הלכתי לישון, ובחלומי אני רואה שלט עם המילה "מ-ע-ג-ם" | 1929

על דא ועל הא

**על דבר אחד הרבי שליט"א אינו מוותר -
על אמירת "אנעים זמירות", שאז הוא ניגש
בעצמו לפני התיבה מדי שבת בשבתו.
וידועי דבר מסבירים את הסיבה לכך...**

הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א מאיר פן נוסף ומיוחד בהתחזקות הנדרשת בימים אלו בשמירת כבוד בתי מקדש מעט

"עלינו", ואז מתחילים לחלוץ את התפילין...

בשבת קודש מסתיימת התפילה לאחר "אנעים זמירות"... מרן אדמו"ר שליט"א מוויז'ניץ - על ישראל הדרתו קרית וויז'ניץ ב"ב, מוותר תמידין כסדרן להתפלל תפילת מוסף לפני התיבה, וכן "קבלת שבת", ולפעמים "שוכן עד", ומכבד מישהו אחר להתפלל במקומו, ברם על דבר אחד אינו מוותר - על אמירת "אנעים זמירות", שהרבי אומר לפני התיבה מידי שבת בשבתו. וידועי דבר מסבירים, שלכן הרבי ניגש ל'אנעים זמירות', כדי שכל הקהל ישארו עד סוף התפילה - עד לאחר 'אנעים זמירות' ולא יברחו קודם לכן...

[לפני איזה שנים התפללתי פעם מוסף בשבת קודש לפני העמוד בבית המדרש הגדול בשיכון וויז'ניץ, וכשהכניסו את הספר תורה לארון הקודש, בטרם התחלתי לומר קדיש, ראיתי את הרבי ניגש אלי ואומר לי: "אנעים זמירות" אני אומר... (אחד הנוכחים אמר "תראה, הרבי אינו צריך לגבאי, הוא עושה הכל לבד"...)]

בימים אלה כשאנו שמחים שזכינו לחזור לבית הכנסת, בבית אלקים נהלך ברגש, צריכים להיזהר ולהישמר שלא לברוח מבית המדרש...

ישנם אנשים שכשמתחילים לומר תפילת "עלינו לשבח", הם עומדים כבר עם רגל אחת מחוץ לבית המדרש, ויש כאלו המהדרין מן המהדרין, ועומדים בב' רגליהם מחוץ לבית המדרש, וידוע מה שאמר המגיד הנודע הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל ש"עלינו" זו לא תפילת הדרך, ולמה א"כ אומרים אותה כשהולכים בדרך?... והוסיף ידידנו המשפיע הרה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א, שאת ה"פעקלעך" [החבילות] כבר אורזים ב"אין כאלקנו", דהיינו שאת התפילין כבר חולצים ב"אין כאלקינו"...

וממילא, לאחר שבכינו וזעקנו "הוציאה ממסגר נפשי", לאחר שביקשנו מכל הלב שרצוננו לראות את מלכנו - לחזור להתפלל בבית המדרש; אז כשאנו נמצאים כבר בבית המדרש, צריכים להיזהר שלא לברוח משם חלילה - התפילה מסתיימת לאחר

התפילה, והשי"ת יעזור שכל תפילותינו יתקבלו לרחמים ולרצון.
(מעובד מתוך 'נעם שיח')

וממילא, כעת שיש לנו את ההתרגשות הגדולה כשנכנסים להתפלל בבית המדרש, בבית אלקים נהלך ברגש, זה הזמן שכל אחד ואחד יקבל על עצמו שלא לצאת מבית המדרש עד לאחר

קול העם

**כפי שדווח בתקשורת - כונן 'איחוד הצלה' היחיד שנכח
בחתונה, הגיש לרבי במהירות את העזרה הראשונה
הקריטית ובכך הציל את חייו. ואיך כל זה קשור
למלמד מהצפון שנכנס לבידוד? - קראו ולא תאמינו!**

סיפור מדהים של השגחה פרטית בפרסום ראשון

דשמיא את מצבו של האדמו"ר, שחייו היו נתונים בסכנה מיידית, ללא דופק ונשימה ה' ישמרנו.

ואיך כל זה קשור לחיידר בצפון הארץ ולמלמד שחלה ונכנס לבידוד? - תקשיבו ולא תאמינו!!

בדרך כלל, מי שמלווה את הרבי משאף ויזניץ שליט"א מחיפה לחתונות ולשאר שמחות - זה המלמד היקר שלנו הנ"ל שחלה כאמור. ולכן, הפעם בגלל כל הסיפור של הקורונה והבידוד שהחידר נכנס אליו - בלית ברירה ליווה את הרבי לראשונה חסיד אחר - שהוא הוא האיש מ'איחוד הצלה' שהיה במקום, בהשגחה פרטית מופלאה, כדי להציל את חיי האדמו"ר מקוזמיר שליט"א. וכאמור, לא היה שם מישהו מלבד אותו 'מחליף' של המלמד שלנו, שיוכל להגיש את העזרה הראשונה שהיתה כל-כך קריטית באותם רגעים.

לא יאומן!! אי אפשר לדעת חשבונות שמים, אבל כמו שהגרב"מ אזרחי שליט"א אומר תמיד - "אחד ועוד אחד גם ילד בגן יודע לחשב!!"

ולקינוח, מיד למחרת החתונה קיבל המלמד שלנו תשובה שלילית...

ויהי הדבר לפלא... הארה שבתוך ההסתרה ממש! בברכות ובהודאות תמיד למי שאמר והיה עולם, אוהבכם ודו"ש טובתכם כל הימים.

שלמה ויספיש - מנהל ת"ת 'תורה בתפארתה', קרית אתא

את המכתב דלהלן קיבלנו ממנהל ת"ת חשוב בקרית אתא, הרב שלמה ויספיש שליט"א, המגולל לפנינו סיפור מדהים של השגחה פרטית, המתפרסם כאן לראשונה!

לארגון 'דרשו' החשוב ביותר בעולם, המפיץ תורה ואמונה בקהל קדושים ותלמידי החכמים די בכל אתר ואתר - שלום וברכה.

כמובן, אנו האחרונים שצריכים הוכחות לכך שיש מנהיג לבירה. אנחנו מובילים יום אחר יום בהשגחה פרטית מיוחדת ונפלאה מעל גדרי הטבע, וגם אם נדמה שיש לפעמים קשיים בדרך, הקב"ה שולח לנו מדי פעם הארת פנים להרגיע אותנו.

אז הנה לכם סיפור קטן ופיקנט, טרי טרי, ממש עכשיו...

כמנהל חיידר בעיר בצפון חשתי נורא מהמגפה המשתוללת, ומפגיעה הגופנית והנפשית. והנה אשר יגורנו בא, ולפני כשבועיים זה הגיע גם אלינו לחיידר... אחד המלמדים הנערצים, המכהן כמשב"ק אצל האדמו"ר משאף ויזניץ שליט"א, חלה בקורונה ונכנס הוא וכל ילדי כיתתו לבידוד. וכמובן שהדבר העלה עוד יותר את החשש מפני הבאות...

והנה כידוע לפני כשבועיים ימים, כ"ק האדמו"ר מקוזמיר שליט"א התמוטט לפתע פתאום במצווה טאנץ של חתונת נכדתו, וכפי שדווח בתקשורת - גבאי של אחד האדמו"רים, שהוא גם כונן 'איחוד הצלה' היחיד שנכח שם בחתונה, ביצע ברבי במהירות החיאה ראשונה, ולמפרע התברר שזה מה שייצב בסייעתא

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

עד מהרה יצאה הודעה, כי במוצש"ק יימסר שיעור התחזקות בענין ברכת 'אשר יצר', איש בל יעדר! והנה, עוד בטרם נכנסה השבת הגיעה הבשורה כי החולה פקח את עיניו, ובמוצ"ש הגיעה בשורה נוספת...

נס רפואי שהתרחש לפני כשבועיים בשיקגו, ועל סגולתה של ברכת 'אשר יצר' המפליאה לעשות...

אותה מהנהגתו של חסיד ותיק, וכך סיפר לי יהודי: כשהחסיד הנודע רבי אלעזר בריזל זצ"ל היה בגיל תשעים ומעלה, ביקש ממני פעם לאחר צאתו מבית הכסא שאגיש לו סידור. הוא לבש את המעיל העליון ואת המגבעת, קשר את עצמו עם ה'גארטל' ואז פסע לאטו אל המזוזה...

כששאלתי אותו לפרש הדבר, הסביר לי בפניו המסבירות, כי בתחילה משראה שקשה לו לכוון היטב בברכת אשר יצר, קבע מנהג לעצמו לברך אותה אך ורק מתוך הסידור; אכן כעבור זמן כשראה שגם יעילותה של עצה זו פוחתת עם הזמן, משום שנעשית כמצות אנשים מלומדה, הוסיף וקבע מנהג לעצמו -

לברך אותה תמיד על יד המזוזה בתור קביעות מקום!...

הפלא ופלא! כשקובעים את המקום ואת הדרך לברך ברכה זו, ועומדים על המשמר שלא לוותר על הקביעות, המוח והלב נמצאים במלואם בשעת הברכה, והברכה פועלת את פעולתה.

יש וקשה לנו ללמוד מאותם חסידים שרידי דור דעה אשר היו טפח וטפחיים גבוהים מעל הארץ, אבל הנהגה מעין זו היא הנהגה פשוטה השווה לכל נפש, ובוודאי יכולים אנו לחקות אותה וייטב לנו. לא לחינם היה חסיד זה חי בטוב ובנעימים עד קרוב למאה שנה, וראה נחת בחייו מבניו ונכדיו וניניו - הוא בירך אשר יצר כראוי!

הקב"ה הראה לנו זאת בדורנו, כדי שנדע שכך הדבר פועל - ברכת אשר יצר ממשיכה בריאות ואריכות ימים.

ולסיום יש להביא את פירושו של הרמ"א ב'דרכי משה' על השייכות שבין "רופא כל בשר" ל"ומפליא לעשות": היות שהקב"ה מרפא את בשרנו, הנשמה יכולה להתקשר בגופנו, והפלא של 'מפליא לעשות', דהיינו ההתקשרות של הדבר רוחני בדבר הגשמי - יכול להתקיים, וממילא אנו יכולים לעבוד את ה'.

ועל כך תודתנו, על הכוח שהקב"ה נותן לנו לעבדו בלב שלם.

(מתוך שיעורי השבועי של הרב שמעון שפיצר שליט"א, קונטרס 'הביננו')

יהודי אחד תושב שיקגו בשם ר' רפאל נפתלי משה בן רחל חלה ל"ע בוורוס הקורונה וניזוק בכל חלקי גופו. מערכות גופו חדלו מלבצע את תפקידם והרופאים נאלצו לחברו למכונת 'אקמו' (ECMO) המחקה את תפקיד הריאות והלב, כשבלבם מפעפעת התקווה שמערכות גופו תתעוררנה מתרדמתן.

אולם, כאשר שכב כך שלושה שבועות ושום דבר לא השתפר למרות שהרבו למענו בתפילה ובאמירת תהלים, הגיעו הרופאים יחד עם העסקנים לשערי יאוש, באמרם כי לאחר זמן רב כל-כך שאברי הגוף לא ביצעו את תפקידם באופן עצמאי, פחתה תקווה שישבו לפעול כמקדם.

לפני כשבועיים החליטו רבני ועסקני הקהילה כמוצא אחרון, לחזק ולהתחזק בברכת אשר יצר, באמרם שמא זכות ההתחזקות בברכה זו תועיל לו לחולה שישבו לאיתנו. מהרה יצאה ההודעה כי במוצאי שבת קודש יימסר שיעור התחזקות בענין ברכת אשר יצר, איש בל יעדר.

וכמה נפלאים דרכי ה', כאשר תיכף לבקשתם, עוד בטרם נכנסה השבת, הגיעה הבשורה המרנינה כי החולה פקח את עיניו... במוצאי שבת הגיעה בשורה נוספת שאפשר להוריד את 'רמת תפקוד' (function level) המכונה ממאה אחוז לשמונים וחמשה אחוז, ולפני ימים אחדים חזקה הבשורה כי ניתקו אותו לגמרי מהמכונה והנה כל מערכות גופו עושות את מלאכתן נאמנה, וכך הולך האיש ומתחזק מיום ליום, ישלח ה' דברו וירפאנו רפואה שלמה.

חזק ונתחזק בעד עמנו, נוכחנו לראות בגודל כוחו של ציבור המתחזק בברכת אשר יצר. הבה ונתחזק אף אנו בעד עמנו לברך ברכה זו בכוונה, אשר כפי הידוע מהקדמונים סגולתה גדולה ונפלאה להנצל מכל מחלה ופגע רע.

עצתו של חסיד בן תשעים

לפנינו עצה נפלאה כיצד להתחזק בברכה זו, שיש ללמוד

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

דיני צום י"ז בתמוז בצל הקורונה: חולה מאומת ללא תסמינים; חולה שאינו מאומת אך חש בתסמינים; אדם ששרוי בבידוד ללא תסמינים; וכן אנשים בקבוצות סיכון - האם עליהם לצום היוזם?

מכתבו של הגאון רבי יעקב מאיר שטרן שליט"א

ומרגיש פחד נפשי אינו צריך לצום [אי רגיעה ופחד שמשפיע על הנפש יש לו משקל בנידון דידן ואכמ"ל].

זקנים ומי שנמצא ברמת סיכון

ד. אנשים זקנים או שנמצאים ברמת סיכון מחמת מחלות רקע קשות אינם צריכים לצום (עיין כף החיים תקנ סק"ו).

לקיחת מי שום בשבת

שאלה: ישנם רבים הטוענים שמים רותחים שעירו אותם על שום יש בהם את הכח למנוע ולהרחיק את הנגיף מהאדם. ונשאלת השאלה, האם אדם שהוא בריא מותר לו לשתות בשבת מים אלו, האם אין בו חשש של רפואה בשבת?

תשובה: אף שלקיחת ויטמינים בשבת יש בו דיון באחרונים ואכמ"ל בזה, אבל לענין מי שום במצבנו כהיום מותר לקחתם לכתחילה בלי חשש (כמובן צריך להיזהר שלא להכשל בענין ביטול בשבת).

והי רצון שהשי"ת יסיר מעלינו מחלה זו ונזכה במהרה בנחמות ציון וירושלים.

ועל זה באתי על החתום

מצפה לרחמי ה' וישועתו

יעקב מאיר שטרן

שאלה: איך יש לנהוג אודות תענית י"ז בתמוז האי שעתא שהוירוס הקשה רח"ל עדיין נמצא בינינו ורבים נדבקו ממנו בדרגות שונות?

תשובה: לאחר התייעצות רפואית נראה לענ"ד להלכה כדלהלן:

חולה שאומת

א. מי שפגע בו הנגיף ונעשה חולה מאומת אין צריך לצום בשבעה עשר בתמוז גם אם כרגע אינו מרגיש סימני חולי או חולשה וכיו"ב (ידוע דהנגיף פוגע לפעמים גם בכלי הדם וכיו"ב ויש לו השלכות על כל מערכות הגוף, וכיון דהפגיעה נעשתה בתקופה האחרונה עדיין יש לחוש כעת ואין צריך לצום אף אם אינו מרגיש חולשה וכיו"ב בגופן).

מי שלא אומת ויש לו תסמינים

ב. מי שלא אומת שהוא חולה אבל יש לו את התסמינים של הוירוס (שיעול, חום מעל הרגיל, איבוד חוש הטעם או הריח, חולשה וכיו"ב), אינו צריך לצום.

מי שנמצא בבידוד

ג. אדם שצריך להיות בבידוד אבל אין לו שום תסמינים של המחלה והוא מרגיש טוב, ראוי לו לצום, מיהו, אם אינו רגוע

מדוע מתענים בי"ז בתמוז על הבקעת העיר ולא בט' בתמוז, כפי שכתוב בירמיה? ומי אינו מכריז על תענית י"ז בתמוז?

טעמים ומנהגים בימי בין המיצרים

ימי בין המיצרים (שו"ע תקנא יז) על פי הפסוק (איכה א', ג') "כל רודפיה השיגוה בין המצרים" ופירשו חז"ל (איכה א) יומי דעקא ימי צרות (השל"ה). טעם אחר: לפי שקוראים בשבתות אלו פרשיות 'מטות' 'מסעי' ו'דברים' שיש בהם מענין חלוקת הארץ, וזה רמז לנחמת ציון וירושלים שנזכה לחלק הארץ, כמו

הרה"ג רבי יהודה לב, בעמח"ס "לב המועדים"

אמר הנביא (איכה א', ג'): "כל רודפיה השיגוה בין המצרים", דהיינו בין י"ז בתמוז לט' באב השיגו בין המצרים, גימטרייה "המה כ"א יום מי"ז בתמוז ועד ט' באב" (רוקח, מטה משה תרצ"ו).

שלושת השבועות שמי"ז בתמוז עד תשעה באב נקראים

שנאמר (במדבר כ"ו, נ"ג): "לאלה תחלק את הארץ", ומן המצר נזכה לעלות בהרחבה לארצנו (טעמי המנהגים ליקוטים קע"ו).

ג' דפורענותא

בג' שבתות אלו מפטירים ג' הפטרות דפורענותא, ונקרא כך לפי שמוזכר בהפטרות אלו תוכחה, ואלו הן: שבת ראשונה "דברי ירמיהו" (ירמיהו א'), שבת שניה "שמעו דבר ה'" (ירמיהו ב'), ובשבת שלפני תשעה באב "חזון עובדיה" (ישעיהו ו'). הטעם שמפטירים אנו בהפטרות אלו דווקא: כיון שבשלושה אופנים יכול האדם לעבוד את בוראו ולהשיגו: בראיה, שמיעה, ודיבור, אך תחת זאת חטאו ישראל בשלושה אלו: בדיבור עסקי לשון הרע, בראייה, ובשמיעה, על כן אנו מפטירים "דברי ירמיהו" על עסקי דיבור, "שמעו דבר ה'" על עסקי שמיעה, ו"חזון עובדיה" על עסקי ראייה, מלשון (משלי כ"ב, כ"ט) "חזית איש מהיר במלאכתו" (רבי יהונתן אייבשיץ 'אהבת יונתן').

צום שבעה עשר בתמוז

חייבים להתענות בתשעה באב ובי"ז בתמוז (שו"ע תקמ"ט א). מקור התענית בי"ז בתמוז: מהפסוק בזכריה (ח, י"ט): "צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהפוך לששון ושמחה", ואמרו חז"ל צום הרביעי זה י"ז בתמוז שהוא בחודש הרביעי למניין החודשים [שמונים מניסן] (טור תקמ"ט א, משנ"ב שם ס"ק א').

מהות הצום: כדי לעורר הלבבות לפקח על דרכי התשובה, שנשוב ממעשינו הרעים, שאין עיקר הצום אלא התשובה, כמו שמצאנו באנשי נינווה שכתוב (יונה ג', י'): "וירא ה' את מעשיהם", ואמרו חז"ל (תענית ט"ז, א') "את שקם ואת תעניתם לא נאמר אלא 'את מעשיהם' ולכן אין התענית אלא הכנה לתשובה והתשובה היא העיקר (רמב"ם פרק ה' מהלכות תענית הלכה א', משנ"ב תקמ"ט ס"ק א').

ההנהגה ביום צום: אסור להרבות בשחוק ובשמחה, אלא צריך להשרות עצמו באווירה של כובד ראש (שו"ע תקס"ח י"ב), וראוי לנהוג כן גם בלילה שלפני הצום (דיני ארבע תעניות צבור הקבועים ב' להרה"ג רבי שריה דבילצקי שליט"א).

הכרזה: בני ספרד נהגו שבשבת שלפני צום י"ז בתמוז [וצום עשרה בטבת], אחרי קריאת ההפטרה, השליח ציבור מכריז ומודיע לציבור המתפללים באיזה יום יחול הצום (אבודרהם עמוד רנ"ד, שו"ע תק"נ, ד'). הטעם: לפי שבזמן חז"ל תעניות אלו לא היו קבועות, אלא תלויות ברצון הציבור, כדאמרינן (ר"ה י"ח, ב'): 'רצו מתענים', לכן נהגו להכריז עליהם, כדי להודיע שאכן רוצים הם להתענות. הטעם לבני אשכנז שאין מכריזים: דקיי"ל דעכשיו אינו תלוי ברצון דכבר קבלנו עלינו התענית, לכן כתב הרמ"א דמנהג

האשכנזים שלא להכריז, דעכשיו אינו תלוי ברצון (ביאור הגר"א או"ח סימן תק"נ, ערוה"ש שם).

סיבת הצום: משום חמש צרות שאירעו לישראל באותו היום (גמרא תענית כ"ו, א'). ואלו הן: א. נשתברו לוחות הראשונים כשירד משה מן ההר. ב. בוטל קרבן התמיד בבית ראשון על פי גזרת מלכות הרשעה. ג. הובקעה העיר בחורבן בית שני. ד. שרף אפוסטמוס הרשע את התורה. ה. הועמד צלם בהיכל (גמרא תענית כ"ו, א'). מי העמיד צלם בהיכל? יש אומרים שאפוסטמוס העמידו בזמן בית שני, ויש אומרים שמנשה העמיד בזמן בית ראשון (ב"ח תקמ"ט).

הטעם שמתענים בי"ז, אף שבפסוק (ירמיהו נ"ב, ו') כתיב "בחודש הרביעי בתשעה לחודש הובקעה העיר": אע"פ שבבית ראשון הובקעה העיר בט' בתמוז, מ"מ תקנו להתענות בי"ז, כיון שבבית שני הובקעה העיר בי"ז בתמוז (טושו"ע תקמ"ט ב', גמ' תענית כ"ח, ב').

הטעם שבעשרה בטבת צמים: משום שסמך מלך בבל על ירושלים בבית ראשון, לפי זה צריך לצום ביום שבו סמך ידו בבית שני דחמיר טפי, כיון שחורבן הבית היה בחודש אחד אין קפידא לשנות מט' לי"ז אבל שהזמנים חלוקים לא אמרינן (לחם משנה רמב"ם תענית פרק א' הלכה ב'). בירושלמי (תענית פרק ד) מתרץ שגם בבית ראשון נחרב בי"ז בתמוז, ומה שנכתב בירמיה שהובקעה בט' - מחמת הצרות טעו בחשבון (הובא במג"א תקמ"ט, ב').

נפק"מ בין התירוצים: האם בעל נפש יחמיר על עצמו לצום גם בט' לתירוץ א': בעל נפש יחמיר על עצמו, לתירוץ ב': אין צריך לצום אפילו משום מידת חסידות (עיין באר היטב תקמ"ט, ג'). הטעם שלא גזרו להתענות גם בט': לפי שאין מטריחים על הציבור יותר מדאי (מג"א תקמ"ט ב' בשם הרמב"ן).

החיוב לצום: הכל חייבים להתענות ארבע צומות הללו (שו"ע תק"נ, א'), וקטנים צריכים להתענות מדין חינוך, וגם לאוכלים (כגון חולה, עוברות ומיניקות שמצטערות הרבה שו"ע שם) אין לאכול בשר ויין, וקטנים שאינם צמים יאכילם לחם ומים ולא יתענגו (משנ"ב תקנ"ס ק"ה). תחילת הצום: הצום מתחיל מעלות השחר.

חומרות בי"ז בתמוז

בי"ז בתמוז אין נוהגים בחומרות כשל ת"ב, והטעם: לפי שבתחילה שרצו וקיבלו עליהם לצום, לא קיבלו שיהיה כחומר של תשעה באב לפי שאין רוב הציבור יכול לעמוד בגזרה זו (מג"א תק"נ ג' משנ"ב שם ס"ק ב') חוץ מתשעה באב, הואיל והוכפלו בו צרות החורבן ב' פעמים (לבוש תקנ"א ב').

”כאשר עמדתי מתחת לחופה התפרצתי בבכי כפי שמעולם לא בכיתי. לא היה אנפת לי איך יסתכלו עלי. אמרתי לעצמי: אולי כעת זו שעת רצון, ואני אבין על מה כל הסבל הזה...”

הזהרו בגחלתן - סיפור מצמרר שאירע עם יהודי מארה"ב

כל הסבל הזה.

לאחר החופה חשתי הקלה נפשית, הרגשתי שישועתי קרובה. בחג הפורים שהיה כמה ימים לאחר החתונה, הלכתי לישון מאוחר, והנה בשוכבי על משכבי אני רואה בחלום שלט עם המילה "מ-ע-י-ם". עם ראשי תיבות - "מרן עובדיה יוסף מחה תמחה"... התעוררתי בפחד ומיד נזכרתי שלוש שנה אחורה... כשהייתי בחור הורי שלחו אותי ללמוד בישראל. אני גדלתי בבית שהוא אנטי ציוני, והציונים הם בגדר עבודה זרה. כשהגעתי לא"י השתתפתי בהפגנות נגד אנשי הציונות בכל הזדמנות. נזכרתי שבאחד מימי הפורים באותה שנה חגגנו את שמחת הפורים וישבנו קבוצת חברים ושרתי 'מחה תמחה' את אותו צדיק וקדוש, ה"י. עשיתי חשבון נפש שמדה כנגד מידה יסרוני כליותי משך שנים רבות, שע"ז אמרו חז"ל "המבזה ת"ח אין רפואה למכתו". שאלתי את הרב מה לעשות, והציע לי לאסוף עשרה אנשים ולעלות לקברו של מרן הרב עובדיה בסנהדריה, לחלוץ נעליים ולבקש מחילה כמופיע בהלכה, וכן לרכוש את ספרי מרן הרב עובדיה ולחלקם ברבים.

אמרתי לרב שכרגע אין מטוסים ואיך אעלה לישראל. הרב הציע לי למנות שליח שיאסוף מנין לעלות לקברו של מרן. הטלפון היה פתוח, חלצתי נעלי ואמרתי בבכיות: חטאתי לה' אלוקי ישראל וכולם ענו לי בקול: מחול לך מחול לך מחול לך. וכך הסרתי את חרון האף שהיה עלי.

(גיליון יביע אומר)

מעשה שסיפר רבי שלמה לוינשטיין שליט"א - מתוך מכתב שקיבל מידידו באמריקה, המספר על ההתרחשות כהוויתה בגוף ראשון:

מזה שנים רבות שאני סובל מכאבי מעיים נוראים, וכמה פעמים ראיתי את המוות מול העינים. בכל הבדיקות שעשיתי לא מצאו שום דבר, אמרו לי: אולי רגישות למאכלים מסוימים? תבדוק מה אתה מכניס לפה, וכשתבוא ההתקפה תבדוק מה הכנסת לפה... אך הכאבים גברו וגברו ולא היתה לי שום מנוחה, עד שחשתי לפעמים שקצתי בחיי.

עשיתי לעצמי חשבון נפש, מידה כנגד מידה, אולי זה קשור לעניני כשרות שנכנסו למעיים, אך ידעתי בעצמי שרק הכשרים מהודרים נכנסים לביתי. התחלתי להזהר יותר בעניני מאכלים, ולא עזר כלום. כמה שזעקתי ללא הרף להקב"ה אב הרחמן הרגשתי כאילו יש מחיצה ביני לשמים.

לפני מספר חודשים התכוננה משפחתנו לשמחה של אחד מצאצאי, כולם היו בהתרגשות ושמחה אך אני שמחתי היתה מהולה בפחד שמא יתקפו אותי המעיים באמצע החתונה. ואכן אשר יגורתי בא לי, באמצע קבלת הפנים נתקפתי במעיים עד שאין לתאר ואין לשער את הכאבים שהיו לי, עד שעייכבו את החתונה למשך כשעה, עד שבקושי עמדתי על הרגליים מתחת לחופה.

כאשר עמדתי מתחת לחופה התפרצתי בבכי כפי שמעולם לא בכיתי. לא היה איכפת לי איך יסתכלו עלי. אמרתי לעצמי: אולי כעת שעת רצון ותחת החופה התקבלו תפילותי ואני אבין על מה

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

**הפורחת
בכל יום..**

המייל היומי של 'דרשו'

מדוע קרא האוהב ישראל לימי בין המצרים ימים טובים וגדולים

הסגולות וההשגות המיוחדות שאפשר להשיג בימים אלו

שאינן כן אם השר עובר בשוקים וברחובות חוץ לפלטרין שלו אז הוא קרוב לכל קוראיו ויאזין שועת כל הקוראים בשמו... לכן הרשות נתונה לכל אדם להתקרב אל מלכו של עולם והוא עונה אליהם, עכ"ל".

ולכן, הימים הללו הם ימים מסוגלים מאוד להתקרב אל השי"ת, ואף כי האור בימים אלו הוא מוסתר, על כן אנו מבקשים שאותו "אור" - "יזרח לישראל", שנזכה לראות ולנצל כראוי.

וכן מצינו כי צום תשעה באב נקרא "מועד", וכמו שקונן ירמיה הנביא (איכה א, טו) "קרא עלי מועד לשבור בחור", וכתב הש"ה (בלק, תו"א): "ורמזו כי לעתיד יהיה צום רביעי לחג לששון ולשמחה. ותשעה באב נקרא מועד כמו שנאמר (איכה א, טו), קרא עלי מועד, על שם עתיד שיהיה חג". וכבר כיום הוא נקרא 'מועד' כי ה'ששון והשמחה', נמצאים כבר היום, אלא שהם מכוסים ומוסתרים.

דוקא בימים אלו אם מתחזק האדם בלימוד התורה ועבודת התפילה ימצא בימים אלה יותר משאר ימים, כי הזמן מצד עצמו מסוגל, ולכן "בין המצרים יזרח אור לישראל" - (אוהב ישראל פ' פנחס) ובספר עבודת ישראל (עמ"ס אבות פ"ג מ"א) כתב: "יש ימים בשנה שהם שפלים, דהיינו ימי בין המצרים, יוכל אדם יותר להעלות יותר נצוצות ויותר אבנים טובות ומרגליות יוכל ללקוט בהם ולהעלותם... וכל זה צריך לתקן בתורה ובתפלה ובתשובה". ואדרבה בימים אלו הקדושה רבה מאוד, וכמשל אבן טוב שפלי גדולת ומעלת האבן הטובה, כמו"כ יש עליו כיסוי גדול יותר. והביא עוד בעבודת ישראל (פרשת מסעי) בשם המגיד ממזריטש "רמז בפסוק (איכה א, ג) כל רודפיה השיגוה בין המצרים, דהיינו כל מי שרודף להמליך את הבורא יוכל להשיג יותר דוקא בימים אלו בין המצרים. למשל כי כשהשר יושב בביתו אז אימתו מוטלת אשר לא כל איש ואיש יכול לבא פנימה, מה

יהלומים מגדולי ישראל

הבחור סיים את דבריו וניכר היה עליו כי הוא מתרגש, הוא לא האמין שהוא ישב אי פעם ליד הרב ויספר לו סיפורי כדורגל...

תופתעו: בפני מי עמד ר' שלום שבדרון כשהגיע לשיעור?

להחסיר, בשבוע הבא אחזור להשתתף בשיעור כרגיל ועוד ביתר שאת, ואני מבקש את סליחת על שהטרדתי אותו ובא לראות מה אירע לי.

ר' שלום: ולמה נאלץ אתה להעדר השבוע, מישהו חולה במשפחה?

הבחור: לא, חלילה, יש לי סיבה צדדית שמונעת ממני להשתתף השבוע. אך כמו שאמרתי לרב, אני מבטיח להשתתף בשקידה מיד עם סילוק הטרדה הזמנית.

ר' שלום אינו מרפה: סתם מעניין, אני מאד סקרן לדעת, איזה טרדה יכולה להפריע לבחור כמוך להשתתף בשיעור, שמתקיים בשעה קבועה ומוקדמת, יחסית.

אחד הבחורים שהשתתף תדיר בשיעורי הערב של המשגיח ר' שלום שבדרון זצ"ל החל להחסיר. כך יום, כך יומיים, שלשה. ר' שלום היה נחוש לאתר את הבחור ולהשיבו ללמוד התורה.

בא ר' שלום לבית הורי הבחור, נקש על הדלת והנה הבחור פותח אותה. מתחילה נבהל. ומיד התפתחה ביניהם שיחה מרתקת שבכל פעם שר' שלום היה נזכר בה היה מספר עליה לכל הנמצאים לידו, כאילו הם היו אותו בחור.

ר' שלום: שלום עליך חביבי, בימים האחרונים לא ראינו אותך, חששנו שמא נפלת למשכב חלילה, או שאירע משהו...

הבחור: לא, כבוד הרב, אני מרגיש ב"ה בטוב. אני גם אוהב ללמוד גמרא, זו ההנאה האמיתית שלי, אלא שהשבוע נאלץ אני

הבחור חיך ואמר: את העיקר שכחתי לספר לרב, ליד השער עומד שומר, בשפה מקצועית קוראים לו 'שוער' והוא משתדל למנוע את הכנסת הכדור לשער ולעצור אותו... ואיך מצליחים להתגבר עליו? - התעניין ר' שלום. נן, זו החכמה שבמשחק - השיב הבחור. זה הסיפוק הגדול של המשחק.

אני רוצה להבין - הקשה עליו ר' שלום - השומר הזה לא הולך לישון? הוא נמצא ליד השער 24 שעות ביממה, אוכל שם וישן שם? מה פתאום - פרץ הבחור בצחוק - בודאי שהוא הולך לישון, הוא נמצא שם רק בשעת המשחק, אח"כ הוא חוזר לחיינו. אם כך, מסיק ר' שלום, מה הבעיה, נבוא בלילה, כשהוא אינו שם ונבקייע את השער ללא כל בעיה...

הבחור, שעדיין סבר שר' שלום אינו יורד לסוד המשחק, המשיך להסביר, תוך שהוא מרים את קולו: דווקא משום כך! דוקא משום שהשומר מסתלק ואין קושי להכניס את הכדור, אין זו חכמה אם מכניסים אותו. החכמה היא בשעה הקשה, כשהשוער עומד ומשגיח, עומדים שם עוד שחקנים שעוזרים לו להדוף את הסכנה, למעשה כל קבוצה מונעת מהקבוצה השנייה להכניס את הכדור לשער שלה.

עכשיו נעמד ר' שלום על רגליו, הביט על הבחור ואמר בקול רם: ישמעו נא אוזנייך מה שפיך מדבר, האם לבוא לשיעור בשבוע הבא זו גבורה? אתה הרי רוצה ללמוד ובשבוע הבא אין שום מניעה לבוא לשיעור, החכמה ללמוד אז אינה גדולה במיוחד. אבל בשעה שיש מפריע, שעומד בשערי בית המדרש ומונע אותך מלהיכנס אליו, אז צריך לדעת להבקיע את השער, אל נא תפר את כללי המשחק והכנס לשערי בית המדרש הרגע הקשה, כך תהיה אתה המנצח במשחק...

ר' שלום הושיט לו יד לבבית ולמחרת, כשהבחור ויתר על משחק הכדורגל והופיע לשיעור הוא עמד לפניו מתוך הערכה.

(קול חוצב, עמ' 20)

הבחור מנסה להתחמק: קשה לי לספר, אני מתבייש. ר' שלום מדבר על לבו: למה להתבייש ועוד ממני, ספר לי יקירי ואני מבטיח רק לעזור ולא לכעוס. הבחור: לא, אני יכול... זה לא בשביל הרב. בשבוע הבא אשוב לספסלי בית המדרש, אין כל סיבה שהרב יהיה מודאג... ר' שלום: אני לא מודאג, סתם סקרנות, ספר לי בקצרה, אם זה לא דבר אישי מיוחד, למה השבוע לא ובשבוע הבא כן, מה יכולה להיות הסיבה?

לבסוף רואה הבחור שלא יוכל לו והוא נענה להפצרותיו של ר' שלום והחל לספר: את האמת אומר לרב, כי השבוע מתקיימים המשחקים החשובים של השנה בכדורגל, לא בשבת חלילה, אבל בשעות שהשיעור מתקיים בהם, ואני, לדאבוני, לא יכול, פשוט לא יכול, לוותר עליהם, אני מכור לכדורגל...

ר' שלום שומע את הדברים ושותק שתיקה ארוכה. אחריה הוא מרים את העיניים שופעות אהבת שמים ואדם ואומר: בני יקירי, שמעתי והבנתי, רק שמעניין אותי מה סוד האושר הזה, שאתה מוצא במשחק הכדור... אני לא מכיר מספיק את המשחק הזה והייתי שמח לשמוע על מהלך המשחק מקרוב, שמא אני מפסיד דבר מה...

השיחה עברה לפסים ידידותיים. ר' שלום התיישב ליד הבחור וזה החל לספר, בהנאה אישית, על המשחק, כשהדברים קולחים מפיו כאילו הוא מתאר את המשחק עצמו: אם הרב רוצה באמת אסביר לו, אמר, במשחק משתתפות שתי קבוצות ואם נרצה להגדיר מהי הצלחה, על רגל אחת, נאמר שמי שמבקיע את השער ובוטע לתוכו הוא המנצח, הרגע שהכדור נכנס לשער הוא הרגע הקובע.

הבחור סיים את דבריו וניכר היה עליו כי הוא מתרגש, הוא לא האמין שהוא ישב אי פעם ליד הרב ויספר לו סיפורי כדורגל... ר' שלום העמיד פני תם כמי שאינו מבין ושאל: מה החכמה הגדולה להכניס כדור לתוך שער? בא איתי ואני אראה לך איך אני בוטע עשרים כדורים לתוך השער בזה אחר זה...

על דא ועל הא

התרגשתי עד דמעוץ. "תראו" - אמרתי לילדים והצבעתי על החלונות - "אתם רואים את הבתים המוארים?"

מקצת מסיפורי החיזוק מתקופת הקורונה, שהגיעו למערכת 'דרשו'

מה שקרה, שבחסות ההתלהבות הרבתית להשקיע בדיעת התורה הצטרף גם הוא לנבחנים המאושרים. פתאום מצאתי עצמי לומד בשבת עשרות דפי גמרא לקראת המבחן החודשי, ומי מדבר לקראת המבחן המסכם הראשון על מאה ועשרים דף, שבזכותו מצאתי עצמי לומד בזמנים ומקומות שלא העליתי על דעתי

מתנת יום הולדת!

לזה הוא לא התכוון. שיתף בעדינות ובחן. הוא פשוט זכה כבר פעם ללמוד מסכת ברכות, כן כבר השקיע כמה שנים בלימוד הלכות שבת, כה, שהחליט לפני מספר חודשים שבמסכת ברכות-שבת ישללב בלימוד ה'דף היומי' כחזרה מהירה.

שהדבר אפשרי ומעשי.

אך בכל מקרה, שיתף, ידעתי שכל זה נוגע אלי עד לסיום מסכת שבת. ברוך השם אני מצליח ונהנה בכלל, כל זה היה עד היום. הפטיר בחיך. בני-ביתי ציינו ב"ה את יום ההולדת, והם הצליחו להפתיע אותי בבקשה לא שגרתית; על רצונם במתנה לכבוד יום ההולדת.

איזו מתנה? נפלטה לי השאלה מהר מהפה, מנסה להיזכר מה חסר להם שנשכח ממני. הכל בסדר, הרגיעו אותי. וכאן שתפו ברצונם וחפצם שהם ישמחו מאוד באם אמשיך להיבחן בכל חודש ב'דרשו' על שלושים הדפים החודשיים וגם במבחנים המסכמים... "נו, אחר כזו בקשה. אני ממשיך, בכל הכח", סיים מאושר בקול מרוגש.

'המסומנים'

אצלינו בשכונה מופעל גנרטור שבת. הימים היו ימי "ערב פסח", ובאוויר הורגשה הציפיה של "בניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל". ביום חמישי אחד, כשרק התחילו להגיע שמועות על הדבר הזה שנקרא "קורונה", ואנשים פשוטו על הסופרים ורכשו נייר טואלט בכמויות מסחריות, היתה פתאום סערה קשה וחזקה. בשעות הצהריים האור נהיה צהוב אפלולי ורוחות חזקות מאוד נשבו. הכל היה מלא חול ואבק. הרוח שרקה וייללה, עצים נפלו בהמוניהם, גם על מכוניות. האוויר נעשה מחניק.

היה ממש קשה ללכת ברחוב, כי הרוח העיפה אפילו את האנשים... ואז, קצת אחרי השקיעה - הפסקת חשמל.

האווירה היתה מאוד קשה, זה אפילו התחיל להיות מבהיל ומפחיד. החושך היה מוחלט.

אחרי כמה דקות, מסתבר שמפעיל הגנרטור תפס יוזמה- והפעיל את הגנרטור! מי שהיה מחובר לגנרטור שבת- יכל לעבור למצב גנרטור ו- הופ, הבית הוצף באור נעים (להזכירכם- עדיין היה מזג אוויר חורפי אז).

גם אנחנו מחוברים לגנרטור. מתוך האפילה הסמיכה, נצצו לעומתינו באור בהיר ושלי ריבועים ריבועים של אור. היו אלו חלונות מוארים, מהבתים המחוברים לגנרטור.

התרגשתי עד דמעות. "תראו" - אמרתי לילדים והצבעתי על החלונות המוארים - "אתם רואים את הבתים המוארים? אלה הם יראי ה', החרדים לדבר ה' ומהדרים בכבוד השבת. ה' דאג להם לאור ולחימום. ולא רק זה, תראו איך הם נוצצים בתוך האפילה, הם פשוט 'מסומנים'. הבית שלהם 'מסומן' אצל ה' כמו שבמצרים הבתים היו מסומנים על-ידי הדם על המזוזות!" משפ' מ. פתח תקווה.

משגיח מן החלונות

הסיפור שאני כותב מתחיל בסיפור סתמי שסיפר לי החברותא שלי. סיפור על אדם פשוט אשר בתחילת התקופה לפני שנאסרו המניינים בשטחים פתוחים, החליט לקיים מנין מרפסות, כדי שיוכלו להשתתף בו גם אנשים מבוגרים שלא יוצאים מהבית.

הוא התקשר לשכנים הרלוונטים מכל האזור, תיאם שעות נוחות ועבד במשך כמה שעות שיקום המניין. למחרת התקשרו לאותו יהודי והודיעו לו שעליו להיכנס לבידוד. אותו יהודי חשב לעצמו: "אני חשבתי שכביכול אני דואג לאחרים, ובסופו של יום הקדוש ברוך הוא הראה לי שאני דואג שלי יהיה מניין..."

מאחר ואני גר באזור מתחרד, שבו אין כלל מרפסות, באזור שלי לא היה מניין כלל, אבל החלטתי שאנסה להקים מניין. בסיעתא דשמיא הצלחנו לארגן מניין חלונות מכמה בנינים, כשאחד השכנים הגר בקומת הקרקע יצא לחצר והיה שליח ציבור.

ראיתי כאן את טיב ההשגחה, שמשמיים שלחו את הסיפור הנ"ל כדי לעודד אותי לארגן את המניין הזה. ובכלל, בכל התקופה הזו הייתה ניכרת ההשגחה הפרטית של כל אחד ואחד בכל התחומים, הן ברוחניות והן בגשמיות. למדנו להעריך את בית הכנסת,

את הלימוד בבית הכנסת, את המשפחה שלנו, את הביקורים אצל סבא וסבתא, את ההשגחה הפרטית בזה שיש מקום עבודה יציב, את החיים, את הנשימה שלנו. את חשיבות הפה שלנו, את האחדות שלנו, את היצירתיות של כל המשפחה ועוד.

הלוואי שכולנו נזכה להמשיך בערכים אלו ולהכיר ולהאמין בה' יתברך.

ישר כח גדול

חתונה עוברת...

בשעה טובה היינו צריכים לחתן את הבת שלנו ב"ז סיון השנה. הזמנו 7 חודשים מראש את אולמי 'הדקל' בבני ברק. לאולמי 'הדקל' לא התאפשר לפתוח את המקום עד תאריך החתונה שלנו, ונאלצנו להתרוצץ בארץ לחפש מקום פנוי לחתונה.

לבסוף מצאנו את מתחם 'שפיטו' שמאחורי קניון רמת גן. זוהי החצר של הקרקס הסמוך לאיצטדיון.

הלכנו למקום 4 פעמים כדי להשלים עם המציאות... סגרנו איתם תפריט וקבענו לערוך את החתונה אצלם.

תוך כדי התארגנות, נודע לנו שאולם 'כתר הרימון' בבני ברק פתח את שעריה, ומאפשר עריכת חתונות בחצר האולם, בשני מתחמים נפרדים.

שבוע לפני החתונה נסענו לתפילה לצפון. בחזור עברנו דרך מתחם 'שפיטו', כדי להראות את המקום לבן שלנו. הבן, שלא כדרכו, אמר בנוכחות הכלה: "כאן אתם מתכוונים לעשות חתונה?????". ואני, האמא, נבהלתי לפתע. הודעתי לבעל האולם שאני עוברת למקום אחר.

הוא בקש 4000 ש"ח דמי ביטול ושלמתי! פנינו ל'כתר הרימון' והזמנו שם את החתונה.

ביום שני (יום לפני החתונה) המשטרה סגרה את מתחם שפיטו- הקרקס...

רק לחשוב שיום לפני החתונה היינו נותרים בלי מקום לחתונה....

משפחת ש.

לפני כניסתי לישיבה קטנה, אמר לי הגר"ח קניבסקי שליט"א: "דע לך, לאיזה ישיבה שתלך, אם תלמד - תצליח. אם לא תלמד - לא תצליח!"...

הרב שמואל ברוך גנוט שליט"א, בטור חובה שיעזור לכם להחליט איזו ישיבה לבחור

(2) כל ישיבה רוצה שהבחורים המתאימים ביותר לאופי וקו הישיבה, יגיעו אליה. אם יש באפשרותם לקבל בחור שלפי הבריורים שערכו והמבחן שבחנו, מתאים לישיבה יותר מבחור שאינו מתאים כמותו. ברור שהבחור המתאים יותר - יתקבל.

(3) רוב ההורים מכירים את בנם מבחינת התנהגותו בבית, האם הוא אוהב ללמוד וכמה הוא לומד בשעות ובימים שהוא נמצא בבית, איך הוא מתפלל, כיצד יראת השמים שלו וכמה נעים או לא לחיות במחיצתו. כמה הוא עוזר בבית וכמה הוא מכבד את הוריו, אחיו ואחיותיו. לעומת זאת, הר"מ שלו בישיבה קטנה מכיר הרבה יותר את רמתו הלימודית, שקידתו בסדרי הישיבה ו'בין הסדרים', הבנתו בלימוד והרמה שלו למול יתר חבריו לשיעור.

להבדיל מאבא, שמכיר רק את יוסי שלו, הרי הר"מ שלו מכיר את יוסי גם כבחור אחד מתוך כל חברי השיעור שלו. נכון שיוסי לומד מצוין ומשקיע המון, אך הר"מ יודע שבשיעור שלו יש כך וכך בחורים שלומדים ומשקיעים יותר. הם גם בעלי הבנה לימודית טובה יותר, יודעים יותר מסכתות, בוגרים ורציניים יותר. ראשי הישיבה והרמ"ם בישיבות לצעירים בקיאים בד"כ יותר מההורים בסיכויים. הם יוכלו לנפץ מראש, בהבנה בריאה ומושכלת, חלומות שווא.

(4) כעת נדבר על ישיבת 'פרי התורה', למשל. ב'פרי התורה' הוחלט ששיעור א' הבא יכלול מאה בחורים. אם כל אחת מעשרות הישיבות לצעירים בארץ ישלחו ל'פרי התורה' עשר בחורים, השיעור ימנה אלף בחורים ולא מאה. לכן, כך מקובל, הישיבות הותיקות והטובות יוכלו לשלוח ל'פרי התורה' עשר בחורים והישיבות החדשות - ישלחו 2/3 בחורים. זה המצב הנתון, כל עוד 'פרי התורה' לא בנתה עוד מבנה ענק ומבנה פנימייה....

(5) ראש הישיבה לצעירים יכול לשלוח ל'פרי התורה' שני בחורים ויש לו עשרה שרוצים ללכת לשם בכל מאודם. הוא סבור שחמשה מהם מתאימים באופן מיוחד, אך הוא ישלח את השניים הטובים והמתאימים ביותר מבחינתו, וינסה ללחוץ ולשכנע בכל כוחו שיקבלו עוד אחד, אולי עוד שניים. מה הוא יכול לעשות מעבר לזה?

(6) ההורים כואבים מאד שבנם המצוין לא התקבל ל'פרי התורה'. אך אולי במקומו התקבל בחור אחר, משכמו ומעלה, מישיבה לצעירים מכרמיאל, מבני ברק או מחיפה? וכן, אולי

להלן חלקו הראשון של מכתב שהגיע אלי השבוע:
"בטור האחרון שעסק בענין השגחה פרטית, ציינתם שתי דוגמאות העוסקות בהצלחת בחורים ופריחתם הרוחנית דווקא מתוך אילוץ, כביכול, כשנאלצו ללכת למקומות לימוד שמבחינתם היו בדיעבד, אך במבט לאחור התברר כי דווקא שם הם גדלו והתגדלו, עד שזכו להכנס לבתיים נכבדים, מה שדרך הטבע לא היה קורה אילו לא היו לומדים היכן שהם ב'דיעבד' למדו.

דווקא בתקופה זו של עליית בחורים רבים לישיבות, כשרבים מהם ומשפחותיהם סובלים, כשאינם מצליחים להתקבל למקום שנכספו, ומסתובבים בהרגשה כבדה כאילו הפסידו משהו, זה הזמן להציף ענין זה ברבים ולומר לכל אותם תלמידים יקרים, ולהוריהם, שהמתכון להצלחה אינו תלוי בהכרח במקום גדול ומפורסם, ואדרבא, יש מעלות רבות וחשובות במקומות פחות גדולים או פחות מפורסמים שעבור היחיד זו קרקע פוריה להצלחה ושגשוג. אין כמו קשר עם ר"מ או ראש ישיבה, אין כמו אורה מיישבת דעת, ואין כמו תקשורת בריאה ובונה עם המשגיח במקומות אלו.

אחד מהעוסקים שנים רבות בקבלת התלמידים באחת הישיבות, ציין בפני שבוע האחרון כי השנה קיימת תופעה ברוכה (שכפי הנראה אף היא מפירות הקורונה והשהיה הממושכת של הורים עם בניהם), שהורים רבים בוחנים את המשך דרכם של בניהם בראיה הרבה יותר מפוקחת וריאלית. הם פשוט מכירים את בניהם יותר טוב, את מעלותיהם וחסרונותיהם, מה שמביא למבט מותאם יותר למסגרת הלימודים של בניהם".

מכיון שהרבה קוראים הגיבו דווקא על החלק המשני בשני המאמרים שעסקו בהשגחה פרטית וניסיונות החיים, בהם הובאו סיפורים על הרישום לישיבות ובחורים שנאלצו ללכת וללמוד בישיבה בה לא רצו ללמוד מלכתחילה, נעשה את רצונם ונתייחס לעניין, בתקוה שאצדק במה שאכתוב כאן.
נעשה חשבון פשוט.

(1) לכל ישיבה, קטנה וגדולה, יש כמות בחורים שהם יכולים ורוצים לקבל בכל שיעור. הרי לא יתכן, מסיבות רוחניות וגשמיות גם יחד, שכל ישיבה תקבל כמה בחורים שרק ירצו ויתאימו.

עיוותים ואי הבנות. מדוע דווקא בנושא הזה קשה לנו יותר? כי בעוד שבטעויות מול הבנק או כרטיס הויזה, מדובר סך הכל בכסף, הרי כאן מדובר בנשמות, בנפשות של בחורים רכים, דמעות של אמא ולחץ של אבא, שחשים שעולמם חרב עליהם (לא. הוא לא חרב עליכם... זה יחלוף בעוד שבוע- שבועיים...).

ישנם הורים שאינם שולחים את בנם לישיבה רק משיקולים של טובת הבחור, אלא רק מטעמי יוקרה. מו"ר הגר"ח שינקר שליט"א, ראש ישיבת 'דרכי משה', היה קורא לזן ההורים הזה "ישיבות בשביל מה תגיד הדודה בריינדא"...

כולנו מכירים מאות בני עליה, תלמידי חכמים ועובדי ה', שעלו והתעלו דווקא בישיבות קטנות מבחינה מספרית, עם יחס חם ואישי מרבני הישיבה. אני לומד אחה"צ בכולל בו לומדים יותר מ-400 אברכים. ככל שהשנים חולפות, קשה מאד לדעת מי למד היכן ואיפה. פעמים רבות נראה שטוב לבחור ללמוד דווקא בישיבה עם מאות מוכשרים ושקדנים ולעיתים דווקא הרוע, החמימות, הקשר הלימודי והקשר האישי החמים, יביאו לפריחתו. לפני כניסתי לישיבה הקטנה, התלבט אמו"ר שליט"א להיכן לשלוח אותי. נכנסנו למרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א, שהמליץ על ישיבה אחת מתוך שתיים. לאחר מכן פנה אלי ואמר: "תדע לך, לאיזה ישיבה שתלך, אם תלמד- תצליח. אם לא תלמד- לא תצליח"...

(יתד נאמן יום רביעי ט"ז תמוז)

במקומו התקבל בן של ידיד מאד טוב של הישיבה, שמסייע רבות לישיבה, או נכדו של סבא שהיה מ'המייסדים' של השיעור הראשון בישיבה? האם המילה המאוסה 'פרוטקציה', הוא שיקול מוטעה? ממש לא. בכל חיינו אנו מצווים להכיר טובה לאלו שעזרו לנו, אלו שנמצאים במגעל הקרוב יותר שלנו. חז"ל (מכות כד, א) שיבחו את "המקרב את קרוביו", והרי "מבשרך אל תתעלם" ו"עניי עירך קודמים". וכן, גם אם ת"ח מופלג או ראש ישיבה נודע מתקשר ומבקש שנקבל את פלוני, זה בהחלט שיקול חשוב לקבלו. הרי כך כולנו נוהגים, ובצדק!!

7) האם ישנם טעויות? בוודאי. אף אחד לא מלאך או שרף. כולם ניזונים מאינפורמציה ומנסים להגיע לחקר העובדות והכרת המציאות ככל האפשר. האם האינפורמציה שהגיעה לגורמים האחראיים תמיד נכונה? ברוב המקרים. במיעוט המקרים- לא. אך מה אפשר לעשות. אין לדין אלא מה שעניו רואות, בפרט בימים של רישום, שרמי"ם והורים רבים מתדפקים על דלתותיהם, הסלולרי וגם הטלפון בבית לא מפסיק לצלצל, אין להם יום ולא לילה, ובתוך כל המכלול העדין הזה, עליהם להרכיב שיעור המתאים ביותר לאופי הישיבה. לא קל.

8) האם לעיתים מתרחשים דברים לא נכונים? אין ספק שבמערכת אדירה, בה מתקבלים בפרק זמן קצרצר מאות מאות בחורים, בבת אחת, לישיבות הגדולות, יכולים להתרחש טעויות, חוסר הבנה ולעיתים סחבת מתישה. כל העולם רצוף טעויות,

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

מי ששואל על רב פלוני האם אפשר לסמוך על פסקי הוראותיו - האם מותר לענות לו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

חכם שאינו חכם כל-כך בתורה, וכגון שאינו יודע כל כך לפסוק הלכות וכו', שבזה הוא ממעט את כבודו לגמרי (ויש בזה גם ביזיון ת"ח) ויורד למחייטו. ב'ביאורים' ומוספים' מביאים בענין זה מה שכתב ב'דעת תורה' (פתיחה להלכות טרפות אות מא), שאם מורה הוראה הו"ה להקל, ורוצה אחר לחלוק עליו ולהורות שלא כדבריו, שקול כבוד התורה של המורה הוראה הראשון כהפסד מרובה, ולכך במקום שמקילים בהפסד מרובה, יש להקל גם כאן. עוד הביא משו"ת מהרי"א (ח"ב סימן קטו) שאין ראוי לחלוק על הוראת מורה הוראה שפסק להקל בדבר מסוים באיסור דרבנן, לפי שכבוד תלמיד חכם הוא עשה מהתורה, ואיסור זה שהקל בו הוא דרבנן, ויש לחוש לבזיון תלמיד חכם שיש בזה חילול ה' וחילול כבוד התורה [ובדעת תורה שם אחר שהביא דבר המהרי"א סיים: ומזה תוכחה מגולה על זלזול הורים ומורים כיצא בזה].

בסעיפים הנלמדים היום (כלל ה' סעיפים א-ב-ג) מאריך ה'חפץ חיים' בדוגמאות לדיבורי לשון הרע אסורים שהמכשול בהם נפוץ משום חוסר ידיעה - דיבורים של שלילת מעלות הזולת, כגון שאינו חכם וכדומה. ב'ביאורים' ומוספים' מביאים כי הסיבה שרבים טועים בזה וסוברים שאין בכך גנות היא, משום שאדם חסר כישרון או חכמה אין זה באמת גנות עבורו, כי הרי כך נולד, ואדרבא, אם ימלא תפקידו כפי שחננו ה' יתברך, שווה הוא בדרגתו לכל אדם שניחון בכישורים מרובים. כנגד הנחה מוטעית זו כותב כאן ה'חפץ חיים', שהדבר אסור משום לשון הרע, משום שלמעשה על ידי דיבורים אלו יורד ערכו של הזולת בעיני השומעים, וכן עלול להיגרם לו נזק שלא כדין, וכפי שהוא מפרט - נזק בשידוכים או בפרנסה ועוד. אחת הדוגמאות שמביא ה'חפץ חיים' היא שאומר על תלמיד

מוציא שם רע על תלמיד חכם. ואכן, במעשה איש (ח"ו עמוד כו) מובא שאחד ממקורביו אמר על איזה רב בעיר שאינו מבין את עניני המקהה כשמסבירים לו, ואמר החזו"א: "לשון הרע". וכשחזר והזכיר זאת בהמשך השיחה, חזר ואמר החזו"א: "כבר אמרתי שזה לשון הרע". ויש לציין שצריך גם את כל גדרי ותנאי הלכות סיפור לשון הרע לתועלת המבוארים לקמן (לשון הרע כלל י סע' ב, ורכילות כלל ט סע' ב).

ומי ששואל על רב פלוני האם אפשר לסמוך על פסקי הוראותיו [וידוע הנשאל שרב זה אינו תלמיד חכם וירא שמים], דעת החזו"א (מעשה איש ח"ג עמוד רא) שמותר לומר זאת ואין בכך משום לשון הרע, וכמי ששואל אצל איזה סנדלר כדאי ללכת לתקן נעליים, ואומרים לו: לך לסנדלר פלוני, כי הסנדלר ששאלת עליו לא מתקן טוב, שאין זה לשון הרע, שהרי צריך לדעת למי ללכת לתקן. וכן כתב באגרותיו (ח"ב אגרת קלג), והוסיף שמ"מ צריך לזה זהירות יתירה ופן ישנה הדבר בקוצו של יו"ד ונמצא

דקה מתוקה - 60 שניות על הדף היומי

האם קורה ועדתו התגוררו בבית או באהל?

שבת דף קכה

"הכל מודים שאין עושים אהל עראי בתחילה ביו"ט"

בשם "אהל". וכאמור: "ודתן ואבירים יצאו נצבים פתח אהליהם". ומפני כך כל זמן שהיו בחיים והיו נוסעים ממקום למקום עם בני ישראל, אזי היו נקראים "אהליהם" - דרך עראי. ברם כעת, שנבלעו באדמה המה וכל אשר להם ונעשו בתיהם קבריהם, אם כן נעשו להם אהליהם לבית של קבע, כי המה קבועים שם בגיהנם עם אהליהם. ומכיון שנעשו להם לבתים קבועים, נקראו הם איפוא בשם "בתיהם" - "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם"...

בפרשת קורח כתוב "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם ואת בתיהם" (טז. לב) לעומת זאת בפסוק שבו מוזכר מקום מגוריהם של קרח ועדתו נאמר בלשון אחרת, לא "בית" אלא "אהל": "סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה". וכן "ודתן ואבירים יצאו נצבים פתח אהליהם". ומה פשר החילוק? ביאור נחמד לכך כותב הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל, בספרו "אמרי שפר", "בית" - היינו דירת קבע ו"אהל" - היינו דירת עראי. ולפיכך במדבר שלא חנו ישראל בקביעות במקום אחד אלא כל חנייתם במדבר הייתה רק דרך עראי, מקום חנייתם מכונה הוא

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורחת
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליטי"א

הרב **מאיר שפרכר** שליטי"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליטי"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל** שליטי"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2/3-4

הרב **אריה זילברשטיין** שליטי"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יצחק לובינשטיין** שליטי"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 2/6

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליטי"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הר"ר **אברהם פוקס** הי"ד
פחותה בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הר"י **שלום יכנס ואברהם פוקס** הי"ד
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם מותר לתפוס בשבת עוף הנמצא במקום צר שיש בו חלון פתוח?

ועומד'.

אולם, בעל כנף, אף אם ניתן לתופסו בריצה אחת וללא צורך במצודה, כגון בחדר קטן וצר, אם קיים במקום פתח כלשהו אשר באפשרותו לפרוח דרכו ולהימלט, וכגון חלון פתוח - אסור לתופסו.

[שו"ע תצז, ז, ומשנ"ב יט; וראה שו"ע תצה, ב, ומשנ"ב יג]

לכידת בעל חיים אסורה בשבת וביום טוב מדאורייתא, משום מלאכת 'הצד'. וביום טוב, אסורה הצידה אף לצורך 'אוכל נפש' (ראה במקורות).

ובעל חיים שניתן לתופסו בריצה אחת, כלומר בלא צורך להינפש בינתיים, וכן ניתן לתופסו ללא 'מצודה', דהיינו כלי המיועד ללכידתו - מותר לתופסו, משום שהוא נחשב כ'ניצוד

האם מותר לצוד בעל חי בשעת 'עיוורון' זמני?

מיד כשנוגעים בו.

אולם, ישנם בעלי חיים שבשעות מסוימות הם כביכול 'מתעוורים', ובשעת עיוורון זמני זה ניתן לתופסם בקלות - וכגון חגבים בשעת ירידת הטל, ותרנגולים בשעות הלילה - והם נחשבים אז כניצודים ועומדים, ואין בהם איסור צידה.

[משנ"ב תצז, יז; ביאורים ומוספים דרשו, 35, בהרחבה ע"פ המקור]

כאמור, בעל חיים הנמצא במקום צר וסגור, הריהו 'ניצוד ועומד', ואין בו איסור צידה בשבת וביום טוב. ועם זאת, אסור לצוד בעל חיים בשעה שהוא ישן, משום שדרכו להתעורר ולחמוק מיד כשחש במגע של גוף זר, וממילא לא ניתן להחשיבו כניצוד ועומד. וכך הדין גם בבעל חיים שהתעורר, מפני שאף הוא חומק

האם יש איסור 'צידה' בבעל חיים מבוית המשוטט בחצר גדולה?

'מוקצה', ורצונו לשוחטו לצורך אכילתו יום טוב - התירו חכמינו ז"ל לתופסו, משום מצות שמחת יום טוב. ורצוי לברור מראש את בעלי החיים שברצונו לתפוס ביום טוב ולשוחטם, על מנת למנוע טירחה יתירה בחיפוש אחר בעל החיים המתאים.

[שו"ע תצז, ה, משנ"ב טו-יח, וביה"ל ד"ה אווים; ביאורים ומוספים דרשו, 34; וראה משנ"ב תצח, מט]

בעל חיים מבוית, שהורגל בחברת בני אדם, ושב לכלובו בערב, וניזון בתדירות מהמזון שבעליו מגיש לפניו, ולא מן ההפקר - לדעת השולחן ערוך, אין בתפיסתו בשבת וביום טוב איסור 'צידה', אף כשעומד בשטח פתוח ורחב, כיון שהוא נחשב כ'ניצוד ועומד'; ולדעת הרמ"א, אסור לצודו מדרבנן. ואף לדעת הרמ"א, ביום טוב, אם אין בבעל החיים איסור

* ספק 'מוקצה', אסור בשבת וביום טוב, ולמרות שהאיסור הוא רק מדרבנן, ו'ספקא דרבנן לקולא', פעמים שהחמירו חכמים גם בספק דרבנן; וסיבה נוספת - משום שהוא 'דבר שיש לו מתירין'. ומסיבה זו, אין להקל אף ב'ספק ספקא' דרבנן, אם אחד הספקות נוצר על ידי תערובת; אך במקרה של 'הפסד מרובה' ניתן להקל בכך.

* נחלקו הפוסקים האם היחס ל'יום טוב שני' בזמננו הוא כספק, כפי שהיה בזמן שבו קידשו על פי הראייה; או שמאחר ובזמננו אינו מונהג מספק, אלא שתקנת חכמים היא להמשיך את מנהג אבותינו, אינו נחשב כספק אלא כוודאי.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

באיזה אופן נהג ה'בית הלוי' לבדוק את החיטים המיועדות למצות?

בבדיקה מדגמית, על ידי נטילת כמות מסוימת מהדגן ובדיקתה שלוש פעמים; ויש שמסתפק בדבר. וה'בית הלוי' נהג לבדוק את החיטים המיועדות למצות אחת אחת; אבל הגרי"ז מבריסק, נהג להקל בארץ ישראל, שאין הגשמים מצויים בזמן קציר החיטים, ולבודקן חופן חופן.

[ש"ע תסז, ד, ומשנ"ב טו; ביאורים ומוספים דרשו, 22]

דגן שצמח בשנה גשומה, ונמצאו בו שיבולים ש'העלו צמחים', דהיינו שצמחה בהן תוספת כלשהי מחמת לחות הגשמים - אם כמות השיבולים שלא העלו צמחים גדולה פי שישים מכמות השיבולים שהעלו צמחים, השיבולים שהעלו צמחים 'בטלים' בשאר בשיבולים, והכל מותר בפסח. וכיצד בודקים את כמויות השיבולים? יש אומרים כי די

הלוח היומי

י"ז בתמוז | רבי יעקב יוסף ב"ר יצחק אייזיק הרמן זצ"ל

יארצייט:

ה' אלפים ק"ט: רבנו יהודה ב"ר אשר זצ"ל בנו הרביעי של הרא"ש בעל שו"ת 'זכרון יהודה' תקט"ז: רבי יצחק ב"ר יהודה הכהן רפפורט זצ"ל בעל 'בתי כהונה' תרמ"ז: רבי חיים צבי ב"ר דוד יהודה מנהיימר זצ"ל ראב"ד אונגוואר בעל 'עין הבדולח' תרפ"ט: רבי חנוך העניך ב"ר אלעזר זצ"ל מסאסוב לונדון תרצ"ב: רבי מרדכי יהודה לייב ב"ר נפתלי הירץ ווינקלר זצ"ל ממאד בעל 'לבושי מרדכי' תשכ"ז: רבי יעקב יוסף ב"ר יצחק אייזיק הרמן זצ"ל

צום י"ז בתמוז

הנה אירעו לאבותינו ה' דברים קשים ביום זה... ויתאבל על חילול ה' ועל חילול התורה שנעשה על ידי קלקול מעשינו הרעים, ולא יהיה תעניתו כמצות אנשים מלומדה, ויתעורר להתענות ולשוב אל אלקיו בכל לבו ובכל נפשו.

(סדר היום - ענין י"ז בתמוז)

נשתדל להצטער על חילול ה' ועל חילול התורה שנעשה ביום זה, ונשוב אל ה' בכל לבנו, ובכך נזרי את הגאולה.

* חדש - שיעורים וטיפים ב'גישמאק בלימוד' (שלוחה 33)

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il